

2. Quando iudicandum sit, sacerdotem adesse non posse, ita ut imago SS. Cordis Jesu prius benedicta ab aliqua persona saeculari collocari et formula consecrationis recitari possit?

Odgovor: Iudicium de hac re prudenti iudicio Ordinarii loci remittitur.

3. Utrum ad lucrandas Indulgentias piae praxi adnexas requiratur, ut consecrationis formula Rescripto diei 19. maii 1908. stabilita adhibeatur?

Odgovor: Affirmative.

4. Utrum Indulgentia tercentorum dierum, de qua in Rescripto 24. Julii 1913., taxative adnexa sit diei anniversario consecrationis familiae?

Odgovor: Indulgentia haec lucrificari potest singulis annis, quo die coram SS. Cordis Jesu imagine actus consecrationis renovatur. (Sr. Acta Ap. Sedis X. str. 155. i sl.)

† O. Augustin Lehmkuhl D. I.

U kolegiju sv. Ignacija u Balkenburgu u Holandiji preminuo je u dobi od 84 godine Nestor moralista O. Augustin Lehmkuhl D. I.

Rodio se g. 1834. u Hagenu u Westfaliji, u 19. godini stupio je u novicijat družbe Isusove, i čim je svršio nauke svoje, postavljen je odmah za učitelja, tako te je već 1863. i 1864. u tadanjem kolegiju Maria-Laach predavao eksegezu, a zatim kroz četiri godine dogmatiku. Jednu godinu proveo je u praksi dušobrižničkoj, a god. 1870. počeo je predavati moralku. Kad su na to Isusovci bili izagnani iz Njemačke, nastavio je on svoju službu u Engleskoj u Ditton Hall-u. God. 1880. počeo je njegov književnički rad, koji je on od ovoga vremena nastavio i malne četrdeset godina revno obavljao.

Najznamenitije djelo Lehmkuhlovo bez dvojbe jest njegova *Theologia moralis*, po kojoj je došao na svjetski glas. U ovom djelu, koje izlazi u dvije omašne sveske već po dvanaesti put, držao se Lehmkuhl osim nauke sv. Tome Akvinca i sv. Alfonsa Ligorija osobito Suaresa, Lessija i Lu-

gona, najznamenitijih učenjaka iz družbe Isusove, ali tako, da je i njegovo oštroomje izbijalo, kojim je on i novija pitanja kao n. pr. o magnetizmu, spiritizmu, o radnicima, o štrajku, o burzovnim i bankovnim poslima itd. znanstveno i sistematski obraditi znao, kako su to i oni stariji moraliste pitanja svojega vremena obradili.

Pored svoje moralke izdao je Lehmkuhl god. 1902. svoje *Casus conscientiae* u dvije sveske, u kojima je on više stotina slučajeva, i to dosta zakučastih i neobičnih oštroomno i svestrano riješio. Osim ovih *Casusa* obradio je Lehmkuhl kroz to vrijeme sve do ove godine bezbroj slučajeva u raznim časopisima, osobito pako u Linačkom *Quartalschriftu*.

Naravski da ni socijalno pitanje nije pustio s vida, već je i na tom polju bio se iskazao sa dvije svoje radnje: »*Di soziale Frage und die Staatsgewalt*« i »*Die internationale Regelung der sozialen Frage*«.

Mnogo je uradio Lehmkuhl na polju ascetike.

U važnom i savremenom pitanju antialkoholizma upitan izjavio se Lehmkuhl protiv pretjeravanja, a za umjereni užitak alkohola.

Mnogo je uradio ovaj učenjak i privatnim putem odgovarajući na nebrojena pitanja i rješenje slučajeva, što su sa svih strana na njega stavljali kao na kakovo proročište.

Zanimivo je, što je Lehmkuhl i ove godine dovršio zadnje svoje djelo »*Praecipue quaestiones morales iuri novi codicis adaptatae*«, u kojem je najnovijim ustanovama kanonskoga prava prilagodio svoje moralno djelo, kako su to činili i ostali autori bogoslovlja moralnoga. Vječna mu spomen!

Recenzije.

Codex iuris canonici Pii X. Pontificis Maximi iussu digestus Benedicti XV. auctoritate promulgatus. Romae. Typis polyglottis Vaticanis 1917.

Tandem post tot discrimina rerum, dobili smo preko knjižare Herderove jedan primjerak ove knjige,

na koju moradosmo cijelu godinu dana čekati, budući da su prometne prilike poradi ratnoga stanja izravni uvoz robe iz Italije priječile.

Kao predgovor ovome djelu služi apostolska konstitucija Benedikta XV. »*Providentissima*« izdana na Duhove 1917., kojom se ovaj novi kodex proglašuje tako, da